

**T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**

**ULUSLARARASI
DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ
BÜLTENİ**

**Haziran 2011
YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
Tablolar Listesi	ii
1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi	1
<i>-2011 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri</i>	1
<i>-2011 Yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri</i>	3
2) Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı	5
<i>-2011 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri</i>	5
<i>-2011 Yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri</i>	5
<i>-Türkiye'deki Uluslararası Sermayeli Şirketler</i>	7
3) Yatırım Projeleri	11
4) Ek Tablolar	12

TABLolar

	Sayfa no
Tablo-1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri-2011 Aylık	1
Tablo-2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı -2011 Aylık	2
Tablo-3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -2011 Aylık	2
Tablo-4: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri- (2010-2011 Nisan)	3
Tablo-5: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı - (2010-2011)	4
Tablo-6: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -(2010-2011)	4
Tablo-7: Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler – (2010-2011 Aylık)	5
Tablo-8: Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler – (2010-2011)	5
Tablo-9: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2010-2011)	6
Tablo-10: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Ülkelere Göre Dağılımı - (2010-2011)	7
Tablo-11: Yıllar İtibariyle Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı	7
Tablo-12: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı - (2010-2011)	8
Tablo-13: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı - (2010-2011)	9
Tablo-14: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının İllere Göre Dağılımı	10
Tablo-15: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Faaliyette Buldukları İllerin Sektörlere Göre Dağılımı	10
Tablo-16: Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri – (2011 Aylık)	11
Tablo-ek1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)	13
Tablo-ek2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı	14
Tablo-ek3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı	15
Tablo-ek4: Uluslararası Sermayeli Firmaların Kuruluş Türleri Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2010 – 2011)	16
Tablo-ek5: Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	17
Tablo-ek6: Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı	18
Tablo-ek7: Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri -(2006 - 2011)	19

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ BÜLTENİ

1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişİ¹

2011 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri

2011 yılı Nisan ayında 684 milyon ABD Doları düzeyinde uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş/net) gerçekleşmiştir. (Tablo-1)

Tablo 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişİ Bileşenleri – 2011 Aylık

		(Milyon \$)			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Toplam (Net)		470	691	2.832	684
Uluslararası Doğrudan Sermaye		329	548	2.655	384
	<i>Sermaye (Net)</i>	427	529	2.649	632
	<i>Giriş</i>	431	529	4.410	632
	<i>Çıkış</i>	-4	0	-1.761	0
	<i>Diğer Sermaye*</i>	-98	19	6	-248
Gayrimenkul (Net)		141	143	177	300

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi
Geçici Veriler Kaynak : T.C.Merkez Bankası

¹ Uluslararası doğrudan yatırım girişi, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na göre Türkiye'de faaliyette bulunan şirketlerin yurtdışından yaptıkları, TCMB ödemeler dengesi istatistiklerinde sermaye ve diğer sermaye olarak sınıflandırılan kalemlere ilişkin transferlerin net tutarı ile yabancıların gayrimenkul edinimlerine istinaden transfer edilen tutarı içermektedir.

Uluslararası yatırımcıların Türkiye'deki yeni veya mevcut şirketleri ile iştirak ettikleri yerli sermayeli şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin transferleri içeren sermaye girişi, 2011 Nisan ayında 632 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Sermaye girişinin; 155 milyon doları sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektöründen gelmiştir (Tablo-2).

Tablo 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2011 Aylık)

(Milyon \$)				
Sektörler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	0	1	2	0
Balıkçılık	0	0	0	0
Madencilik ve Taşocakçılığı	2	3	5	4
İmalat Sanayii	108	57	24	107
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	0	4	1	7
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	11	2	6	4
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	0	12	2	72
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	11	1	6	3
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	68	6	1	2
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	8	0	2	7
<i>Diğer İmalat</i>	10	32	6	12
Elektrik, Gaz ve Su	80	225	182	49
İnşaat	41	38	37	7
Toptan ve Perakende Ticaret,	31	23	15	60
Oteller ve Lokantalar	0	1	22	0
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	8	64	5	1
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	102	107	4.039	94
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	58	8	27	149
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	0	0	1	155
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	1	2	51	6
Toplam	431	529	4.410	632

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

632 milyon dolar olan nakit sermaye girişinin; 354 milyon dolarlık bölümü AB ülkeleri kaynaklıdır (Tablo-3).

Tablo 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -2011 Aylık

(Milyon \$)				
Ülkeler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan
AB Ülkeleri	339	310	4.315	354
<i>Almanya</i>	96	23	26	43
<i>Fransa</i>	70	80	565	1
<i>Hollanda</i>	76	97	66	21
<i>İngiltere</i>	5	7	23	174
<i>İtalya</i>	6	9	5	5
<i>Diğer AB Ülkeleri</i>	86	94	3.630	110
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	2	41	49	59
Afrika Ülkeleri	0	0	0	0
A.B.D.	21	164	26	54
Kanada	3	1	1	1
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	54	0	0	0
Asya	11	12	18	163
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	10	9	16	13
<i>Körfez Ülkeleri</i>	9	8	15	12
<i>Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri</i>	0	0	0	0
Diğer Asya Ülkeleri	1	3	2	150
Diğer Ülkeler	1	1	1	1
Toplam	431	529	4.410	632

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

2011 yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde net doğrudan uluslararası yatırım girişi (fiili giriş), 4.677 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. (Tablo4).

Uluslararası doğrudan yatırım girişleri kaleminde yer alan sermaye girişi 2011 yılının ilk dört ayında toplam 6.002 milyon ABD dolarına ulaşmıştır (Tablo-4).

Tablo 4 : Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Bileşenleri - (2010 -2011/Nisan)

(Milyon \$)

	Ocak-Nisan		%Değişim
	2010	2011	
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Net)	2.065	4.677	126,5
Uluslararası Doğrudan Sermaye	1.295	3.916	202,4
Sermaye (Net)	1.181	4.237	258,8
<i>Giriş</i>	1.186	6.002	406,1
<i>Çıkış</i>	-5	-1.765	--
Diğer Sermaye*	114	-321	--
Gayrimenkul (Net)	770	761	-1,2

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi

Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde 6.002 milyon ABD Doları olan uluslararası doğrudan yatırım girişinin 4.342 milyon doları mali aracı kuruluşların faaliyetleri sektöründen kaynaklanmıştır (Tablo 5).

Tablo 5- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2010-2011/Nisan)
(Milyon \$)

Sektörler	(Ocak-Nisan)	
	2010	2011
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	13	3
Balıkçılık	0	0
Madencilik ve Taşocakçılığı	77	14
İmalat Sanayii	298	296
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	25	12
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	11	23
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	50	86
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	5	21
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	4	77
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	7	17
<i>Diğer İmalat</i>	196	60
Elektrik, Gaz ve Su	228	536
İnşaat	154	123
Toptan ve Perakende Ticaret,	91	129
Oteller ve Lokantalar	4	23
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	67	78
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	153	4.342
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	62	242
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	2	156
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	37	60
Toplam	1.186	6.002

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde nakit sermaye girişinin %88,6'sı AB ülkeleri kaynaklıdır (Tablo 6).

Tablo 6- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı (2010-2011/Nisan)
(Milyon \$)

Ülkeler	Ocak-Nisan	
	2010	2011
AB Ülkeleri	916	5.318
<i>Almanya</i>	68	188
<i>Fransa</i>	221	716
<i>Hollanda</i>	116	260
<i>İngiltere</i>	124	209
<i>İtalya</i>	16	25
<i>Diğer AB Ülkeleri</i>	371	3.920
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	58	151
Afrika Ülkeleri	0	0
A.B.D.	42	265
Kanada	55	6
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	0	54
Asya	115	204
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	95	48
<i>Körfez Ülkeleri</i>	68	44
<i>Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri</i>	13	0
Diğer Asya Ülkeleri	20	156
Diğer Ülkeler	0	4
Toplam	1.186	6.002

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

2) Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı²**2011 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri**

2011 yılı Nisan ayında 277 adet uluslararası sermayeli şirket kurulmuş olup, 55 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir (Tablo 7).

Tablo 7- Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler - (2010-2011 Aylık)

	2010				2011/(Ocak-Nisan)				% Değişim
	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	
Ocak	198	49	6	253	289	40	7	336	32,8
Şubat	197	46	7	250	303	43	10	356	42,4
Mart	245	41	8	294	318	47	7	372	26,5
Nisan	216	43	6	265	269	55	8	332	25,3
Mayıs	252	49	5	306	--	--	--	--	--
Haziran	213	56	5	274	--	--	--	--	--
Temmuz	217	43	5	265	--	--	--	--	--
Ağustos	207	56	12	275	--	--	--	--	--
Eylül	206	38	6	250	--	--	--	--	--
Ekim	264	42	5	311	--	--	--	--	--
Kasım	239	37	5	281	--	--	--	--	--
Aralık	270	43	7	320	--	--	--	--	--
Toplam	2.724	543	77	3.344	1.179	185	32	1.396	--

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2011 yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri

2011 yılı Nisan ayı sonu itibariyle 1.211 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kurulmuş olup, 185 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir (Tablo 8).

Tablo 8- Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler - (2010 - 2011/Nisan)

	Ocak-Nisan		% Değişim
	2010	2011	
Yeni	856	1.179	37,7
İştirak	179	185	3,4
Şube	27	32	18,5
Toplam	1.062	1.396	31,5

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

² Uluslararası sermayeli şirket sayıları tasfiye, %100 yerli sermayeli şirket statüsüne geçiş gibi nedenlerle değişmektedir. Bu rakamlar belli dönemlerde revize edilmektedir.

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde; 1.396 adet uluslararası sermayeli şirketin, başta toptan ve perakende ticaret sektörü olmak üzere, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri ile imalat sanayi sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir (Tablo 9). İmalat sanayiinde faaliyette bulunan uluslararası sermayeli şirketlerde kimyasal madde ve ürünleri imalatı birinci sırada yer alırken, bunu gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı ile tekstil ürünleri imalatı izlemektedir.

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde kayıtlı sermayesi 500.000 doların üzerinde olan 103 adet uluslararası sermayeli şirket, şube kuruluşu ile yabancı ortak iştirak gerçekleştirmiştir. Bu şirketlerin 32 adedi toptan ve perakende ticaret sektöründe, 16 adedi imalat sanayi, 15 adedi ise inşaat sektörlerinde faaliyette bulunmaktadır (Tablo 9).

Tablo 9- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Sektörlere Göre Dağılımı- (2010-2011/Nisan)

(Şirket Sayısı)

Sektörler	2010					2011/(Ocak-Nisan)				
	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam
Tarım, Avcılık,Ormancılık ve Balıkçılık	26	19	11	7	63	11	14	1	5	31
Madencilik ve Taşocakçılığı	41	21	4	13	79	15	20	3	4	42
İmalat Sanayii	163	139	49	64	415	71	71	19	16	177
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	25	27	2	10	64	6	6	1	4	17
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	5	10	2	3	20	7	4	3	2	16
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	16	16	7	13	52	16	9	2	2	29
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	10	6	2	5	23	7	6	1	1	15
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork,Yarı-Römork İm.</i>	3	1	2	1	7	1	0	0	0	1
<i>Diğer İmalat</i>	104	79	34	32	249	34	46	12	7	99
Elektrik, Gaz ve Su	51	34	8	33	126	23	12	3	3	41
İnşaat	134	121	33	31	319	65	63	14	15	157
Toptan ve Perakende Ticaret,	557	420	87	57	1.121	199	180	37	32	448
Oteller ve Lokantalar	86	47	11	10	154	19	17	3	3	42
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	170	121	30	23	344	61	62	18	13	154
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	7	2	1	4	14	3	1	2	2	8
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	344	131	31	26	532	143	67	19	7	236
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faa.	109	41	12	15	177	39	16	2	3	60
Toplam	1.688	1.096	277	283	3.344	649	523	121	103	1.396

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2011 yılı Ocak-Nisan döneminde kurulan 1.396 adet uluslararası sermayeli şirketin, 531 adedi AB ülkeleri, 428 adedi Yakın ve Ortadoğu ülkeleri, 199 adedi ise diğer Avrupa ülkeleri ortaklı şirketlerdir (Tablo-10).

Tablo 10- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Ülkelere Göre Dağılımı - (2010 - 2011/Nisan)
(Şirket Sayısı)

Ülkeler	2010					2011(Ocak-Nisan)				
	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$- 500.000\$	>500.000\$	Toplam	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$- 500.000\$	>500.000\$	Toplam
AB Ülkeleri (27)	738	368	93	144	1.343	301	150	37	43	531
Almanya	269	128	32	42	471	105	58	16	15	194
Hollanda	78	48	13	29	168	27	19	3	8	57
İngiltere	84	54	10	14	162	37	17	4	1	59
İtalya	46	33	7	10	96	14	6	1	2	23
Diğer AB Ülkeleri	261	105	31	49	446	118	50	13	17	198
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	268	165	45	35	513	84	80	16	19	199
Kuzey Afrika Ülkeleri	27	31	5	4	67	8	19	1	3	31
Diğer Afrika Ülkeleri	18	10	1	0	29	3	4	0	0	7
Kuzey Amerika	83	29	7	17	136	40	20	7	5	72
A.B.D.	69	17	5	15	106	35	15	6	5	61
Kanada	14	12	2	2	30	5	5	1	0	11
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	10	2	2	0	14	4	1	0	1	6
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	398	390	99	55	942	153	212	46	17	428
Azerbaycan	72	74	18	6	170	32	33	6	4	75
Irak	28	56	16	8	108	12	23	9	4	48
İran	176	187	37	21	421	65	121	20	5	211
Diğer	122	73	28	20	243	44	35	11	4	94
Diğer Asya	128	97	20	22	267	39	36	12	11	98
Diğer Ülkeler	18	4	5	6	33	17	1	2	4	24
Toplam	1.688	1.096	277	283	3.344	649	523	121	103	1.396

Geçici Veriler , Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

Türkiye'deki Uluslararası Sermayeli Şirketler

2011 yılı Nisan ayı sonu itibariyle 22.344 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kurulmuş olup, 5.000 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir. Toplamda 27.344 adet uluslararası sermayeli şirket ülkemizde faaliyette bulunmaktadır (Tablo 11).

Tablo 11- Yıllar İtibariyle Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı
(Şirket Sayısı)

Yıl	Yeni	İştirak	Şube	Toplam
1954-2005 (Birikimli)	8.080	1870	323	10.273
2006	2.266	596	58	2.920
2007	2.624	616	64	3.304
2008	2.483	624	64	3.171
2009	2.302	566	68	2.936
2010	2.724	543	77	3.344
2011/Nisan	1.179	185	32	1.396
Genel Toplam	21.658	5.000	686	27.344

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

2011 yılı Nisan ayı sonu itibariyle Türkiye’de faaliyette bulunan 27.344 adet uluslararası sermayeli şirketin %78’i limited şirketlerden, %20’si anonim şirketlerden, geri kalan %2’lik bölümü ise şubelerden ve komandit, kolektif, adi şirket, iş ortaklığı ve adi komandit şirketlerden oluşmaktadır.

27.344 adet uluslararası sermayeli şirketin, başta toptan ve perakende ticaret olmak üzere, imalat sanayi, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir. İmalat sanayiinde faaliyette bulunan uluslararası sermayeli şirketlerde kimyasal madde ve ürünleri imalatı birinci sırada yer alırken, bunu gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı ve tekstil ürünleri imalatı izlemektedir (Tablo 12).

Tablo 12- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı - (2010 - 2011/Nisan)

Sektörler	Ocak-Nisan		(Şirket Sayısı)
	2010	2011	Genel Toplam
Tarım, Avcılık,Ormançılık ve Balıkçılık	17	31	442
Madencilik ve Taşocakçılığı	21	42	585
İmalat Sanayii	143	177	4.546
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	28	17	485
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	6	16	456
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	25	29	513
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	6	15	372
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork,Yarı-Römork İm.</i>	1	1	240
<i>Diğer İmalat</i>	77	99	2.480
Elektrik, Gaz ve Su	45	41	609
İnşaat	89	157	2.573
Toptan ve Perakende Ticaret,	330	448	8.295
Oteller ve Lokantalar	65	42	1.797
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	119	154	2.437
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	1	8	307
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	163	236	4.380
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	69	60	1.373
Toplam	1.062	1.396	27.344

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

27.344 adet uluslararası sermayeli şirketin ülke gruplarına göre dağılımına bakıldığında ise AB ülkeleri ortaklı girişim sayısının 14.113 adet ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. AB ülkeleri ortaklı uluslararası sermayeli şirketlerin içinde Almanya 4.520 adet şirket ile birinci sırayı alırken, onu İngiltere (2.297 adet) ve Hollanda (1.929 adet) izlemektedir (Tablo 13).

Tablo 13- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı (2010-2011/Nisan)

(Şirket Sayısı)

Ülkeler	Ocak-Nisan		(1954-2011/Nisan)
	2010	2011	Genel Toplam
AB Ülkeleri (27)	447	531	14.113
Almanya	139	194	4.520
Hollanda	60	57	1.929
İngiltere	66	59	2.297
İtalya	32	23	848
Diğer AB Ülkeleri	150	198	4.519
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	167	199	3.647
Afrika Ülkeleri	35	38	522
Kuzey Amerika	43	72	1.332
A.B.D.	36	61	1.140
Kanada	7	11	192
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	5	6	142
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	266	428	5.351
Azerbeycan	52	75	951
Irak	40	48	802
İran	97	211	1.769
Diğer	77	94	1.829
Diğer Asya	90	98	1.919
Çin Halk Cum.	12	13	412
Güney Kore Cum.	6	7	177
Diğer	72	78	1.330
Diğer Ülkeler	9	24	318
Toplam	1.062	1.396	27.344

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

27.344 adet uluslararası sermayeli şirketin illere göre dağılımına bakıldığında; İstanbul ilinin 15.236 adet ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. İstanbul ilini Antalya (3.334 adet), Ankara (1.782 adet) ve İzmir (1.580 adet) illeri takip etmektedir (Tablo 14).

Tablo 14- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının İllere Göre Dağılımı (İlk 10 İl)

İl	Şirket Sayısı (1954-2011/Nisan)
İSTANBUL	15.236
ANTALYA	3.334
ANKARA	1.782
İZMİR	1.580
MUĞLA	1.389
BURSA	543
AYDIN	473
MERSİN	463
KOCAELİ	327
ADANA	199
Diğer İller	2.018
Toplam	27.344

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

İstanbul ilinde faaliyette bulunan 15.236 adet uluslararası sermayeli şirketin başta toptan ve perakende ticaret (5.446 adet) olmak üzere, imalat sanayi (2.646 adet), gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (2.294 adet) sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir (Tablo 15).

Tablo 15- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Faaliyette Buldukları İllerin Sektörlere Göre Dağılımı (1954-2011/Nisan)

Sektörler	(Şirket Sayısı)				
	İstanbul	Antalya	Ankara	İzmir	Muğla
Tarım, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	117	82	27	58	17
Madencilik ve Taşocakçılığı	226	29	112	55	10
İmalat Sanayii	2.646	207	252	389	51
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	239	29	22	71	5
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	307	6	8	25	4
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	340	18	17	41	1
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	227	6	33	33	1
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork, Yarı-Römork İm.</i>	94	--	10	16	--
<i>Diğer İmalat</i>	1.439	148	162	203	40
Elektrik, Gaz ve Su	343	32	128	40	1
İnşaat	970	616	211	120	202
Toptan ve Perakende Ticaret,	5.446	491	481	496	111
Oteller ve Lokantalar	606	569	74	72	284
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	1.458	354	82	100	181
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	263	8	8	7	6
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	2.294	784	284	173	485
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	867	162	123	70	41
Toplam	15.236	3.334	1.782	1.580	1.389

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

3) Yatırım Projeleri³

2011 Nisan ayında Hazine Müsteşarlığı tarafından yatırım teşvik belgesi düzenlenen 19 adet proje kapsamında yaklaşık 357,6 milyon ABD doları tutarında yatırım yapılması öngörülmüştür. Böylece 2011 yılının ilk dört aylık döneminde belgelendirilen yatırım projesi sayısı 76 adede, belge kapsamındaki yatırımların tutarı ise 2,4 milyar ABD dolarına ulaşmıştır (Tablo 16). Söz konusu yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam yatırım tutarının (2,4 milyar ABD Doları) %64,6'sı uluslararası ortaklar tarafından karşılanacaktır.

Tablo 16- Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri -2011 Aylık

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan
Belge Adedi	21	18	18	19
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon \$)	1.032,0	836,2	202,7	357,6
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon TL)	1.588,7	1.336,4	321,9	560,2
Yabancı Ortak Payı	94,9	29,6	61,1	61,0

* Yabancı sermayeli firmalara düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin öngörü değerleridir.
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

76 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 53 adedi imalat, 9 adedi hizmetler, 3 adedi madencilik ve taşocakçılığı, 8 adedi elektrik, gaz ve su, 3 adedi ise tarım ve ormancılık sektörlerinde düzenlenmiştir.

³ Uluslararası yatırımcıların, yatırım teşvik mevzuatı kapsamında belgelendirilen Türkiye'deki yatırım projeleri

EK TABLOLAR

Tablo ek 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)

(Milyon \$)

	2006	2007	2008	2009	2010	Ocak-Nisan	
						2010	2011
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Toplam (Net)	20.185	22.047	19.504	8.411	9.258	2.065	4.677
Uluslararası Doğrudan Sermaye	17.263	19.121	16.567	6.629	6.764	1.295	3.916
<i>Sermaye (Net)</i>	16.982	18.394	14.712	6.170	6.485	1.181	4.237
<i>Giriş</i>	17.639	19.137	14.747	6.252	6.520	1.186	6.002
<i>Çıkış</i>	-657	-743	-35	-82	-35	-5	-1.765
<i>Diğer Sermaye*</i>	281	727	1.855	459	279	114	-321
Gayrimenkul (Net)	2.922	2.926	2.937	1.782	2.494	770	761

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

Tablo ek 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Sektörler	2006	2007	2008	2009	2010	(Milyon \$)	
						Ocak-Nisan	
						2010	2011
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	5	6	23	48	79	13	3
Balıkçılık	1	3	18	1	4	0	0
Madencilik ve Taşocakçılığı	122	337	151	89	196	77	14
İmalat Sanayii	1.866	4.211	3.955	1.565	868	298	296
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	608	766	1.252	196	149	25	12
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	26	232	189	77	82	11	23
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	601	1.109	200	336	102	50	86
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	54	48	226	220	64	5	21
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	53	117	236	59	167	4	77
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	63	70	77	225	39	7	17
<i>Diğer İmalat</i>	461	1.869	1.775	452	265	196	60
Elektrik, Gaz ve Su	112	568	1.068	2.126	2.063	228	536
İnşaat	222	285	336	208	355	154	123
Toptan ve Perakende Ticaret,	1.166	165	2.085	389	389	91	129
Oteller ve Lokantalar	23	33	24	54	113	4	23
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	6.696	1.117	170	391	210	67	78
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	6.957	11.662	6.069	666	1.630	153	4.342
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	99	560	641	560	368	62	242
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	265	177	149	106	114	2	156
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	105	13	58	49	131	37	60
Toplam	17.639	19.137	14.747	6.252	6.520	1.186	6.002

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Tablo ek 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

(Milyon \$)

Ülke	2006	2007	2008	2009	2010	Ocak-Nisan	
						2010	2011
AB Ülkeleri	14.489	12.601	11.076	4.928	4.894	916	5.318
<i>Almanya</i>	357	954	1.237	498	598	68	188
<i>Fransa</i>	439	367	679	617	600	221	716
<i>Hollanda</i>	5.069	5.442	1.343	718	481	116	260
<i>İngiltere</i>	628	703	1.335	350	240	124	209
<i>İtalya</i>	189	74	249	314	56	16	25
<i>Diğer AB Ülkeleri</i>	7.807	5.061	6.233	2.431	2.919	371	3.920
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	85	373	291	306	256	58	151
Afrika Ülkeleri	21	5	82	2	0	0	0
A.B.D.	848	4.212	868	260	320	42	265
Kanada	121	11	23	52	56	55	6
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	33	494	60	19	5	0	54
Asya	1.927	1.405	2.345	673	984	115	204
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	1.910	608	2.184	361	539	95	48
<i>Körfez Ülkeleri</i>	1.783	311	1.963	209	442	68	44
<i>Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri</i>	3	196	96	78	46	13	0
Diğer Asya Ülkeleri	17	797	161	312	445	20	156
Diğer Ülkeler	115	36	2	12	5	0	4
Toplam	17.639	19.137	14.747	6.252	6.520	1.186	6.002

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Tablo ek 4- Uluslararası Sermayeli Firmaların Kuruluş Türleri Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2010 - 2011/Nisan)

(Şirket Sayısı)

Sektörler	2010				2011/Ocak-Nisan			
	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	Yeni	İştirak	Şube	Toplam
Tarım, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	50	13	0	63	29	2	0	31
Madencilik ve Taşocakçılığı	70	6	3	79	38	4	0	42
İmalat Sanayii	334	70	11	415	150	24	3	177
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	50	12	2	64	12	4	1	17
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	18	2	0	20	11	4	1	16
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	40	11	1	52	23	5	1	29
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	22	1	0	23	15	0	0	15
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İm.</i>	6	1	0	7	1	0	0	1
<i>Diğer İmalat</i>	198	43	8	249	88	11	0	99
Elektrik, Gaz ve Su	96	30	0	126	36	5	0	41
İnşaat	250	60	9	319	127	26	4	157
Toptan ve Perakende Ticaret,	940	161	20	1.121	377	52	19	448
Oteller ve Lokantalar	134	19	1	154	36	6	0	42
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	258	71	15	344	121	32	1	154
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	11	3	0	14	7	1	0	8
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	438	77	17	532	202	29	5	236
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	143	33	1	177	56	4	0	60
Toplam	2.724	543	77	3.344	1.179	185	32	1.396

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 5- Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

Sektörler	(Şirket Sayısı)								
	1954-2005	2006	2007	2008	2009	2010	Ocak-Nisan		1954-2011/Nisan
	(Birikimli)						2010	2011	Toplam
Tarım, Avcılık,Ormancılık ve Balıkçılık	156	39	46	52	55	63	17	31	442
Madencilik ve Taşocakçılığı	182	45	77	87	73	79	21	42	585
İmalat Sanayii	2.237	412	463	454	388	415	143	177	4.546
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	244	42	34	34	50	64	28	17	485
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	290	45	46	21	18	20	6	16	456
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	254	40	54	45	39	52	25	29	513
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	164	51	44	46	29	23	6	15	372
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	157	15	19	23	18	7	1	1	240
<i>Diğer İmalat</i>	1.128	219	266	285	234	249	77	99	2.480
Elektrik, Gaz ve Su	97	40	69	108	128	126	45	41	609
İnşaat	624	386	444	344	299	319	89	157	2.573
Toptan ve Perakende Ticaret,	3.579	717	757	760	913	1.121	330	448	8.295
Oteller ve Lokantalar	849	182	196	203	171	154	65	42	1.797
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	867	256	270	282	264	344	119	154	2.437
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	138	46	42	42	17	14	1	8	307
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	1.104	626	779	635	468	532	163	236	4.380
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	440	171	161	204	160	177	69	60	1.373
Toplam	10.273	2.920	3.304	3.171	2.936	3.344	1.062	1.396	27.344

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 6- Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler	1954-2005	2006	2007	2008	2009	2010	Ocak-Nisan		1954-2011/Nisan
	(Birikimli)						2010	2011	Toplam
	AB Ülkeleri (27)						5.431	1.832	1.896
Almanya	1.777	513	521	552	492	471	139	194	4.520
Hollanda	806	249	243	259	147	168	60	57	1.929
İngiltere	789	435	413	237	202	162	66	59	2.297
İtalya	371	90	78	101	89	96	32	23	848
Diğer AB Ülkeleri	1.688	545	641	532	469	446	150	198	4.519
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	1.242	335	437	504	417	513	167	199	3.647
Afrika Ülkeleri	188	39	46	47	68	96	35	38	522
Kuzey Amerika	573	126	146	133	146	136	43	72	1.332
A.B.D.	520	107	117	114	115	106	36	61	1.140
Kanada	53	19	29	19	31	30	7	11	192
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	63	12	18	12	17	14	5	6	142
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	1.965	377	474	533	632	942	266	428	5.351
Azerbaycan	220	80	116	127	163	170	52	75	951
Irak	295	62	99	83	107	108	40	48	802
İran	637	98	96	133	173	421	97	211	1.769
Diğer	813	137	163	190	189	243	77	94	1.829
Diğer Asya	695	152	253	220	234	267	90	98	1.919
Çin Halk Cum.	211	22	38	43	42	43	12	13	412
Güney Kore Cum.	84	12	21	13	21	19	6	7	177
Diğer	400	118	194	164	171	205	72	78	1.330
Diğer Ülkeler	116	47	34	41	23	33	9	24	318
Toplam	10.273	2.920	3.304	3.171	2.936	3.344	1.062	1.396	27.344

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 7- Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri (2006-2011/Nisan)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (Ocak-Nisan)
Belge Adedi	142	179	206	180	218	76
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon \$)	1.715,9	3.578,2	5.358,7	9.455,3	5.301,7	2.428,5
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon TL)	2.508,6	4.731,5	7.106,5	14.525,3	7.961,4	3.807,1
Yabancı Ortak Payı	35,2	44,2	49,9	50,1	40,8	64,6

* Yabancı sermayeli firmalara düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin öngörü değerleridir.

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı